I

(Resolutioner, rekommendationer och yttranden)

RESOLUTIONER

DEN PARLAMENTARISKA FÖRSAMLINGEN EURONESTS

DEN PARLAMENTARISKA FÖRSAMLINGEN EURONESTS RESOLUTION [1]

om EU-medlemsstaternas och de östeuropeiska partnerländernas gemensamma ståndpunkter och farhågor om utrikespolitiken och de externa hoten mot deras säkerhet

(2016/C 193/01)

DEN PARLAMENTARISKA FÖRSAMLINGEN EURONEST UTFÄRDAR DENNA RESOLUTION

— med beaktande av den konstituerande akten för den parlamentariska församlingen Euronest av den 3 maj 2011,

— med beaktande av den gemensamma förklaringen från toppmötet för det östliga partnerskapet i Riga den 21 och 22 maj 2015,

— med beaktande av Europaparlamentets resolution av den 9 juli 2015 om översynen av den europeiska grannskapspolitiken [2],

— med beaktande av Europaparlamentets resolution av den 9 juli 2015 om den europeiska säkerhetsagendan [3],

— med beaktande av Europaparlamentets resolution av den 11 juni 2015 om den strategiska militära situationen i Svartahavsbäckenet till följd av Rysslands olagliga annektering av Krim [4],

— med beaktande av kommissionens meddelande av den 28 april 2015 om den europeiska säkerhetsagendan (COM (2015) 185), och av följande skäl:

A. Det internationella säkerhetsläget i Europa har förändrats dramatiskt under de senaste åren till följd av en betydligt större global oordning och framväxten av nya regionala och lokala konflikter i Mellanöstern, Nordafrika och Östeuropa. Dessa ihållande konflikter och brott mot de mänskliga rättigheterna i de krigsdrabbade regionerna har gett upphov till folkvandringar utan motstycke, där människor söker skydd i grannländerna och EU:s medlemsstater.

B. I enlighet med artikel 21 i fördraget om Europeiska unionen har EU åtagit sig att främja effektiv multilateralism som en modell för globalt styre. FN utgör ett unikt mellanstatligt forum där medlemsstaterna kan föra diskussioner och vidta gemensamma åtgärder som rör globala frågor, såsom fred och säkerhet, mänskliga rättigheter, konfliktförebyggande, nedrustning och terrorism. EU och dess medlemsstater har tillsammans med sina partner och likasinnade länder engagerat sig på ett konstruktivt sätt i FN och andra internationella forum för att finna svar på frågor av globalt och regionalt intresse och frågor som rör internationell rätt.

[1] Antagen den 22 mars 2016 i Bryssel, Belgien.
[2] Antagna texter, P8_TA-PROV(2015)0272.
[3] Antagna texter, P8_TA-PROV(2015)0269.
[4] Antagna texter, P8_TA(2015)0232.

C. Syftet med den europeiska grannskapspolitiken var att stärka EU:s partnerskap med grannländerna för att kunna utveckla ett område präglat av gemensam respekt för demokrati, mänskliga rättigheter, rättsstatsprincipen, stabilitet och säkerhet och gemensamt välstånd.

D. Europarådets Venedigkommission besitter erfarenhet och sakkunskap på området statsrätt.

E. Det östliga partnerskapet bygger på uppslutning kring principerna om internationell rätt samt grundläggande värderingar, såsom demokrati, rättsstatsprincipen och respekt för mänskliga rättigheter och grundläggande friheter.

F. När Georgien, Moldavien och Ukraina undertecknade bilaterala associeringsavtal med EU åtog de sig, tillsammans med EU, att främja, bevara och stärka freden och stabiliteten regionalt och internationellt som ett av målen för politisk associering.

G. Sedan viseringsdialogen mellan EU och Georgien inleddes i juni 2012 har Georgien vidtagit alla nödvändiga reformer för att effektivt och varaktigt nå upp till samtliga riktmärken inom de fyra områdena i den andra fasen av färdplanen för viseringsliberalisering. Detta betonas i kommissionens fjärde och sista lägesrapport till Europaparlamentet och rådet om Georgiens framsteg när det gäller uppfyllandet av kraven i färdplanen för viseringsliberalisering, som antogs den 18 december 2015. Georgien har i enlighet med färdplanen genomfört en rad rättsliga och institutionella reformer inom följande områden: dokumentsäkerhet, gränsförvaltning, migrationshantering och asyl, allmän ordning och säkerhet (bekämpning av organiserad brottslighet, korruption, människohandel, penningtvätt och narkotika, rättsligt samarbete och brottsbekämpande samarbete, skydd av personuppgifter samt skydd av mänskliga rättigheter, inklusive minoriteters rättigheter).

H. Den 18 december 2015 offentliggjorde kommissionen sin sjätte och sista lägesrapport om Ukrainas genomförande av färdplanen för viseringsliberalisering.

I. Den 7 december 2015 inledde EU och Armenien förhandlingar på hög nivå om ett nytt, omfattande ramavtal om politiskt, ekonomiskt och sektorsövergripande samarbete.

J. Som betonas i den gemensamma förklaringen från toppmötet för det östliga partnerskapet den 21 och 22 maj 2015 har Rysslands angreppshandlingar mot Ukraina och Georgien visat att de grundläggande principerna om suveränitet och territoriell integritet samt internationellt erkända gränser inte kan tas för givna på 2000-talet.

K. Inflödet av ammunition, vapen och terroristtridande från Ryssland till de områden som kontrolleras av de olagliga väpnade grupperna i Ukraina har skördat många offer och resulterat i över två miljoner internflyktingar och flyktingar samt en ihållande humanitär kris.

L. Ryssland fortsätter att ockupera de georgiska regionerna Abchazien och Tschinvali/Sydossetien och har vidtagit ytterligare åtgärder för en faktisk annektering av dessa områden, i strid med grundläggande folkrättsliga normer och principer. Etnisk rensning och påtvingade folkomflyttningar har ägt rum i de områden som i praktiken styrs av ockupationsmakten, som också bär ansvaret för människorättskränkningarna i dessa områden, bland annat kränkningar av rätten till fri rörlighet, kontakter mellan människor och undervisning på modersmålet.

M. Rysslands tillfälliga ockupation av den autonoma republiken Krim och staden Sevastopol, liksom landets militära angrepp mot ukrainska Donbass, har lett till betydande kränkningar av de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna på de ockuperade områdena.

N. Ryssland och EU har infört handelsembargon mot varandra. Utan rättslig grund har Ryssland dessutom genomfört godtyckliga åtgärder, som kränker universella normer och brister i öppenhet, för att svartlista flera EU-politiker genom att neka dem tillträde till ryskt territorium.

O. Konflikter på de östeuropeiska partnerländernas territorier gör dessa länder mer sårbara för politisk instabilitet och hotar allvarligt den ekonomiska och sociala situationen i dessa länder. Dessutom utgör dessa konfliktdrabbade områden på och kring den europeiska kontinenten en allvarlig fara för säkerheten i EU och dess partnerländer.

P. Nordafrika och Mellanöstern har drabbats hårt av oroligheter, våld och inbördeskrig. Fattigdom, resursbrist, klimatförändringarnas följder, brott mot mänskliga rättigheter och ekonomisk stagnation innebär stora påfrestningar för befolkningen på många håll på den afrikanska kontinenten och i Mellanöstern, särskilt för minoriteter som kristna och yazidier, som tvingas fly från sina hem.

Q. I september 2014 bildades en bred internationell koalition som har som syfte att besegra den terroristorganisation som kallar sig för Islamiska staten i Irak och Levanten (Isil/Daish).

R. Partnerländerna har samarbetat med EU inom ramen för EU:s gemensamma säkerhets- och försvarspolitik (GSFP), i synnerhet när det gäller GSFP-stöd till reformer av säkerhetssektorn i partnerländerna.

S. Under 2005 ingick Ukraina ett ramavtal med EU om deltagande i EU-ledda krishanteringsoperationer. Georgien och Moldavien ingick ett likadant avtal under 2012. Under 2014 deltog Ukraina i EU-stridsgruppernas aktiviteter och bidrog med en fregatt till den EU-ledda marina styrkan Eunavfor Somalia – Atlantainsatsen. Även Moldavien och Georgien deltog i EU-ledda GSFP-uppdrag för första gången under 2014, nämligen i EU:s utbildningsuppdrag i Mali (EUTM Mali) och EU:s militära insats i Centralafrikanska republiken (Eufor RCA).

T. EU:s medlemsstater och samtliga partnerländer är parter i multilaterala nedrustningsfördrag om massförstörelsevapen, såsom fördraget om förhindrande av spridning av kärnvapen, fördraget om fullständigt förbud mot kärnsprängningar och konventionerna om kemiska och biologiska vapen. Dessutom har 17 EU-medlemsstater, och samtliga partnerländer, undertecknat det anpassade fördraget om konventionella styrkor i Europa.

U. I den av kommissionen föreslagna europeiska säkerhetsagendan för 2015–2020 anges tre prioriteringar, nämligen att ta itu med terrorism och förebygga radikalisering, störa den organiserade brottsligheten och bekämpa it-brottsligheten.

V. Några av EU:s medlemsstater, partnerländer och grannländer har utsatts för angrepp utifrån, terroristattacker, organiserad gränsöverskridande brottslighet och it-brottslighet, som i vissa av dessa länder har kopplingar till våldsam politisk extremism och religiös radikalism. Isil/Daish har stått bakom attacker på EU-medlemsstaters territorium.

W. EU och Förenta staterna har inlett förhandlingar om ett nytt handelsavtal, nämligen det transatlantiska partnerskapet för handel och investeringar (TTIP).

X. Det djupgående och omfattande frihandelsavtalet mellan EU och Ukraina trädde i kraft den 1 januari 2016. Sedan dess har Ryssland infört ekonomiska sanktioner mot Ukraina, bland annat restriktioner för transitering av varor mellan Ukraina och Centralasien genom Ryssland.

Y. De flesta av EU:s medlemsstater och partnerländer är beroende av extern energiförsörjning, vilket gör att energitillgången spelar en avgörande roll för den geopolitiska situationen i Europa. EU:s och dess partnerländers energipolitik får inte underminera de värderingar som ligger till grund för det östliga partnerskapet eller samstämmigheten i de respektive ländernas utrikespolitik.

Z. Förenta staterna, Iran, Ryssland och andra aktörer är direkt eller indirekt inblandade i de regionala konflikterna i Syrien och Irak och skulle därför kunna bidra till politiska lösningar för att få slut på dessa konflikter.

AA. Den utdragna instabiliteten och det eskalerande våldet i Libyen utgör en stor säkerhetsrisk för Europa som helhet.

BB. Under mötet i Wien den 14 juli 2015 nådde Iran, EU, Frankrike, Tyskland, Förenade kungariket, Kina, Ryssland och Förenta staterna (E3 + 3) en överenskommelse om den iranska kärnenergifrågan som gör det möjligt att gradvis upphäva FN:s säkerhetsråds sanktioner samt multilaterala och nationella sanktioner kopplade till Irans kärntekniska program.

1. Euronest påminner om att det östliga partnerskapet bygger på ett ömsesidigt åtagande för gemensamma värderingar, bland annat demokrati, rättsstatsprincipen och respekt för de mänskliga rättigheterna, samt för de folkrättsliga principerna och grundläggande friheterna, liksom för stabilitet, säkerhet och välstånd i EU, de östeuropeiska partnerländerna och på hela den europeiska kontinenten. Euronest pekar på det ansvar som varje östligt partnerland har att se till att en gedigen reformprocess införs och genomförs samt att bekämpa korruption. Euronest framhåller EU:s stödjande roll i detta avseende.

2. Euronest konstaterar att resultatet från översynen av den europeiska grannskapspolitiken kommer att utgöra en grund för en allvarlig diskussion under 2016 om hur en differentierad strategi kan omsättas i praktiken när det gäller de tre östeuropeiska partnerländer som har associeringsavtal med EU.

3. Euronest delar uppfattningen att EU och dess partnerländer står inför flera säkerhetsutmaningar samtidigt, som blir alltmer komplexa till sin natur, i en miljö som präglas av en globaliserad ekonomi, klimatförändringar, internationell rörlighet, digitalisering, demografiska förändringar och migration samt av hoten från både traditionella statliga aktörer och icke-statliga organisationer som stöder terrorism och internationell brottslighet.

4. Euronest uppmanar EU och dess partnerländer att stärka sina politiska förbindelser och att söka uppnå konvergens och öka samstämmigheten mellan sina respektive utrikespolitiska strategier för att ta itu med gemensamma utmaningar och slå vakt om sin säkerhet. Euronest betonar att man bör prioritera gemensamma ansträngningar för att återställa den europeiska säkerhetsordningen enligt internationell rätt. Euronest understryker att en sådan ordning måste grunda sig på demokratiska principer, rättsstatsprincipen, grundläggande värderingar, respekt för mänskliga rättigheter, skydd av minoriteter, suveränitet, självständighet och gränsers okränkbarhet.

5. Euronest påminner om vikten av att återuppta dialogen med det civila samhället för att få ett brett stöd för eventuella brottsbekämpande reformer.

6. Euronest avvisar tanken på en ny uppdelning av den europeiska kontinenten i inflytelsesfärer tillhörande stormakterna, såsom Rysslands politik och handlingar föreslår. Euronest bekräftar principen om varje lands suveräna rätt att fritt och demokratiskt besluta om sin utrikes- och säkerhetspolitik och sina militära allianser. Euronest betonar att i enlighet med de principer som anges i artikel I i Helsingforsslutakten från 1975 har varje land i Europa rätt att själv välja om det vill ansluta sig till något alliansfördrag, inklusive Natos grundfördrag.

7. Euronest anser att FN:s demokratiska styrning bör stärkas. Euronest uppmanar därför FN:s medlemsstater att reformera FN:s säkerhetsråd, så att det bättre återspeglar den nya situationen i världen, och att öka säkerhetsrådets effektivitet.

8. Euronest värdesätter Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) som ett inkluderande forum för en dialog om säkerhetsfrågor och konfliktlösning. Euronest efterlyser ett återupplivande av OSSE och motsvarande politiska och ekonomiska stöd. Euronest understryker vikten av ytterligare samarbete mellan EU, dess medlemsstater, de östeuropeiska partnerländerna, FN och OSSE, samt betydelsen av gemensamma ansträngningar för att hantera krissituationer och finna fredliga lösningar på konflikter i Europa. Euronest beklagar dock att inga betydande framsteg har gjorts med att finna fredliga och omfattande lösningar på de så kallade frusna konflikter som pågår i flertalet östeuropeiska partnerländer och efterlyser effektivare och mer resultatinriktade åtgärder.

9. Euronest anser att situationen med flyktingar, fördrivna personer och migrationsströmmar kräver en gemensam och holistisk syn på utrikes- och migrationspolitiken, som omfattar utveckling, konfliktförebyggande och konfliktlösning, krishantering, bördefördelning, humanitärt bistånd och gemensamma ansträngningar för att lindra bördan. Euronest betonar att det är absolut nödvändigt att EU samarbetar med sina grannar för att kunna hantera flyktingkrisen på ett effektivt sätt och samtidigt skydda den fria rörlighet för personer som uppnåtts genom den europeiska integrationen. Euronest betonar dessutom behovet av att man tar fram särskilda förfaranden för tidig upptäckt, registrering och dokumentation av internflyktingbarn som kommer ensamma eller som skiljts från sin familj, samt av andra utsatta grupper, och ser till att dessa personer kan få stöd och ta del av tjänster.

10. Euronest framhåller att fri och hållbar internationell handel är en drivkraft för tillväxt. Euronest betonar därför vikten av att man upprättar förbindelser för fri och rättvis handel och främjar utländska investeringar mellan EU och de östeuropeiska partnerländerna för att bidra till politisk konvergens och ekonomisk integration.

11. Euronest uppmanar partnerländerna att genomföra reformer som garanterar rättsväsendets oberoende. Euronest uppmanar dessutom partnerländerna att förhindra politiska krafter från att utnyttja rättssystem för att skipa selektiv rättvisa.

12. Euronest understryker att mediernas oberoende från politiska intressen är nyckeln till mångfald i medielandskapet. Euronest anser att oberoende medier är den viktigaste kraften mot desinformation och propaganda. Euronest uppmanar därför partnerländerna att upphöra med åtgärder som äventyrar sådana mediers integritet. Euronest föreslår att Europarådets Venedigkommission bistår partnerländer i detta avseende.

13. Euronest konstaterar att partnerländer måste ta hänsyn till olika utrikespolitiska alternativ när de skapar handelsförbindelser med EU och sina övriga grannar. Euronest understryker att de djupgående och omfattande frihandelsavtalen mellan EU, å ena sidan, och Georgien, Moldavien och Ukraina, å andra sidan, syftar till att avsevärt fördjupa förbindelserna och att öka handeln och de utländska investeringarna mellan de undertecknande parterna. Euronest betonar att djupgående och omfattande frihandelsavtal och fördjupade handelsförbindelser med andra parter inte utesluter varandra. Euronest anser att djupgående och omfattande frihandelsavtal inte är det enda alternativet för EU:s handelspolitik gentemot de östeuropeiska partnerländerna. Euronest uppmanar därför EU att tillsammans med sina partnerländer erbjuda alternativa handelsåtgärder som är anpassade till respektive lands behov och begränsningar. Euronest fördömer de handelsrepressalier som Ryssland införde mot Ukraina efter ikraftträdandet av det djupgående och omfattande frihandelsavtalet. Euronest uppmanar kommissionen att vidta tillfälliga motåtgärder för att minimera de negativa effekterna av de ryska handelssanktionerna mot Ukraina.

14. Euronest gläds åt kommissionens positiva bedömning av Ukrainas och Georgiens framsteg när det gäller uppfyllandet av kraven i färdplanen för viseringsliberalisering. Euronest uppmanar kommissionen att snabbt lägga fram nödvändiga lagstiftningsförslag till Europaparlamentet och uppmanar rådet att avskaffa visumkravet för ukrainska medborgare.

15. Euronest uppmanar EU och Förenta staterna att inleda diskussioner med de östeuropeiska partnerländerna – på ett öppet och transparent sätt där alla berörda parter och det civila samhället deltar – om hur TTIP kan gynna deras ekonomier och hur de senare skulle kunna få bättre tillgång till marknader på båda sidor av Atlanten.

Hållning beträffande Ryssland, Turkiet och Iran

16. Euronest fördömer propaganda- och desinformationspolitik, liksom konfrontationspolitik och politiska eller ekonomiska påtryckningar. Euronest uttrycker sitt stöd för EU:s strategiska meddelande. Euronest uppmanar EU att stärka unionen och att samarbeta med de östliga partnerländerna för att motverka propaganda och desinformation.

17. Euronest upprepar sitt starka stöd för Georgiens suveränitet och territoriella integritet inom landets internationellt erkända gränser. I detta sammanhang uttrycker Euronest sin oro över utvecklingen i de georgiska regionerna Abchazien och Tschinvali/Sydossetien, bland annat beträffande Rysslands genomförande av de så kallade fördrag som fördjupar landets integration med Abchazien och Tschinvali/Sydossetien samt beträffande den pågående militära upprustningen, det illegala uppförandet av taggtrådsstängsel och skyltar längs ockupationslinjen och den allvarliga människorättssituation som råder i dessa regioner.

18. Euronest uppmanar Ryssland att fullständigt respektera Georgiens suveränitet och territoriella integritet, liksom okränkbarheten av landets internationellt erkända gränser, och att återkalla sitt erkännande av Abchaziens och regionen Tschinvali/Sydossetiens så kallade självständighet samt att genomföra bestämmelserna i avtalet om eldupphör av den 12 augusti 2008. I synnerhet uppmanar Euronest Ryssland att sluta ockupera Georgiens territorium och att se till EU:s övervakningsuppdrag och mekanismer för övervakning av mänskliga rättigheter får fullständigt och obehindrat tillträde till de ockuperade områdena i Georgien, samt att på ett konstruktivt sätt delta i de internationella diskussionerna i Genève om de nyckelfrågor som står på dagordningen, nämligen icke-användning av våld, internationella säkerhetsarrangemang och ett säkert och värdigt återsändande av internflyktingar och flyktingar.

19. Euronest fördömer alla militära aktioner och angrepp i de östeuropeiska partnerländerna, som underminerar den europeiska säkerhetsordningen, och insisterar på en fredlig tvistlösning enligt FN-stadgan, Helsingforsslutakten från 1975, 1990 års Parisstadga för ett nytt Europa, grundakten om samarbetet mellan Nato och Ryssland, samförståndsavtalet från Budapest och fördraget om vänskap, samarbete och partnerskap mellan Ryssland och Ukraina. Euronest uppmanar parterna i Minskavtalen, avtalet om eldupphör som undertecknades mellan Azerbajdzjan, Nagorno-Karabach och Armenien i maj 1994 samt avtalet mellan Ryssland och Georgien om eldupphör av den 12 augusti 2008 att uppfylla sina åtaganden och se till att dessa avtal genomförs fullt ut.

20. Euronest uppmanar gaslevererande länder att sluta använda sig av energitillgången och energiprissättningen som ett politiskt verktyg för att sätta EU:s medlemsstater och partnerländer under tryck. Euronest uppmanar EU och dess partnerländer att öka sina ansträngningar för att diversifiera sin energiförsörjning, ta fram alternativa energikällor, öka energibesparingarna och utnyttja gastransport i omvänd riktning, för att på så sätt minska sitt beroende av importerad energi.

21. Euronest betonar att gasledningsprojektet Nord Stream 2 står i konflikt med EU:s strategiska intressen, såsom säkerhet, diversifiering, avreglering och skapandet av en stark energiunion. Euronest uppmanar därför kommissionen och rådet att följa de regler och ambitioner som anges i det tredje energipaketet. Euronest vädjar till berörda EU-medlemsstater att avbryta allt samarbete med företaget Gazprom i samband med gasledningsprojektet Nord Stream 2.

22. Euronest är bekymrat över risken för militära incidenter i Europa, där Ryssland och Nato nyligen har placerat ut ytterligare militära styrkor och militär utrustning, i synnerhet när det gäller Östeuropa, Svartahavsbäckenet, länderna kring Östersjön och Norra ishavsregionen. Euronest anser att det samarbete som Nato och Ryssland har byggt upp sedan kalla krigets slut tagit allvarlig skada av de brott mot den lagfästa europeiska fredsordningen, som Rysslands olagliga ockupation och annektering av Krim är ett exempel på. Euronest rekommenderar Nato och Ryssland att fortsätta att hålla sina kommunikationskanaler öppna och fundera över nya initiativ för att undvika incidenter.

23. Euronest uppmanar Ryssland i egenskap av ockuperande stat att se till att alla mänskliga rättigheter och grundläggande friheter respekteras i den autonoma republiken Krim och staden Sevastopol, bland annat rättigheterna och friheterna för personer som tillhör nationella minoriteter, i synnerhet tatarer, ukrainare och andra utsatta grupper som bor på Krim, och se till att berörda internationella människorättsorgan fritt och obehindrat kan utöva sin övervakningsverksamhet på halvön.

24. Euronest betonar att effektiva förbindelser och ett närmare samarbete mellan EU och respektive partnerland är till fördel för alla parter. Euronest uppmanar därför EU, partnerländerna och Turkiet att upprätthålla en dialog på hög nivå om utrikes- och säkerhetspolitiska frågor, i synnerhet frågor som rör konflikter och säkerhetsfrågor i Mellanöstern och deras inverkan på migrationsströmmarna.

25. Euronest är medvetet om Turkiets framträdande ansvar och lovvärda ansträngningar när det gäller humanitärt bistånd, skyddet för människor som flyr krig och förstörelse i Syrien och Irak och införandet av säkerhetsåtgärder. Euronest välkomnar EU:s och Turkiets gemensamma handlingsplan för att tillsammans ta itu med utmaningarna med migration och flyktingströmmar till Europa och uppmanar båda parter att intensifiera sitt samarbete för att se till att denna handlingsplan genomförs snabbare.

26. Euronest upprepar att det är av yttersta vikt för stabiliteten och välståndet i regionen att man banar väg för en dialog mellan Turkiet och Armenien. Euronest pekar på behovet av att avtalen i protokollen för normalisering av förbindelserna mellan de båda länderna ([1]) genomförs förbehållslöst som ett steg på vägen mot försoning mellan Turkiet och Armenien. Euronest understryker att en politik där man stänger gränserna är oacceptabel på den europeiska kontinenten.

27. Euronest efterlyser en fortsatt dialog mellan Armenien och Azerbajdzjan under överinseende av medordförandena för OSSE:s Minskgrupp, även mellan presidenterna, för att åstadkomma en varaktig och fredlig lösning som kommer att leda till stabilitet och försoning och skapa möjligheter till regional utveckling och regionalt samarbete.

28. Euronest välkomnar överenskommelsen mellan EU3 + 3 och Iran om Irans kärntekniska program. Euronest förväntar sig att de kärnrelaterade sanktionerna mot Iran kommer att börja lyftas gradvis under 2016, förutsatt att Iran uppfyller sina åtaganden. Euronest konstaterar att utsikterna på sanktionslättnader för Iran innebär nya ekonomiska möjligheter för EU och dess medlemsstater och partnerländer. Euronest anser att Kaukasus kan vara den första regionen i världen som verkligen drar nytta av ett nytt och positivt investeringsklimat till följd av överenskommelsen med Iran och sanktionslättnaderna för landet. Euronest uppmanar EU och dess partner att samarbeta för att stärka sina ekonomiska förbindelser med Iran och att identifiera – och eventuellt inleda – nya projekt av gemensamt intresse, särskilt på områdena transport och energi.

Ökat engagemang i Mellanöstern och Nordafrika

29. Euronest understryker att det finns ett antal mycket allvarliga och sammankopplade problem av politisk, ekonomisk, social och miljömässig karaktär som har destabiliserat länderna i Mellanöstern och Afrika. Euronest konstaterar att så länge som det förekommer tumult, brott mot de mänskliga rättigheterna och politisk instabilitet i dessa länder kommer säkerheten i dessa länder och grannländerna att vara allvarligt hotad.

30. Euronest är bekymrat över den minskande jämställdheten och det ökande våldet och förtrycket mot kvinnor, liksom över den intolerans som visas gentemot etniska och religiösa minoriteter, i vissa länder i Mellanöstern och Nordafrika. Euronest anser att denna negativa trend kan leda till spänningar i dessa samhällen och bana väg för nya konflikter och andra negativa konsekvenser, såsom befolkningsförflyttningar eller flyktingströmmar.

([1]) Protokollet om upprättandet av diplomatiska förbindelser (2009) och protokollet om utvecklingen av de bilaterala förbindelserna mellan Turkiet och Armenien.

31. Euronest efterlyser en ny strategi för säkerhetsfrågor i regionen, och för samarbete med de berörda länderna, i form av strategiska partnerskap som täcker olika politikområden, bland annat utvecklingsstöd, kulturellt samarbete, anpassning till klimatförändringar, konfliktförebyggande och gränskontrollförvaltning.

32. Euronest uppmanar EU och dess partnerländer att göra sitt yttersta för att få berörda parter att avsluta inbördeskriget i Syrien och bana väg för en politisk lösning. Euronest anser att Isil/Daish och andra terroristgrupper som identifierats av FN inte får spela någon avgörande roll i efterkrigstiden eller i Syriens politiska framtid. Euronest anser att det internationella samfundet måste prioritera skyddet av civilbefolkningen i Syrien och uppmanar därför de stridande parterna att upphöra med oproportionerliga och urskillningslösa attacker, inklusive granatbeskjutningar, som riktar sig mot civila områden och som hindrar humanitär hjälp från att nå fram till civila i konfliktområden.

33. Euronest noterar att attackerna mot civila och kränkningarna av mänskliga rättigheter i Syrien har bidragit till framväxten av terroristgrupper, i synnerhet Isil/Daish. Euronest anser att Isil/Daish utgör ett hot mot den internationella freden och säkerheten och att gruppen kraftigt har undergrävt stabiliteten i Irak, Syrien och hela Mellanöstern genom att stå bakom systematiska kränkningar av mänskliga rättigheter och brott mot folkrätten, däribland avsiktligt dödande av civila och förföljelser av individer och hela samhällen, liksom många andra grymheter. Euronest välkomnar de internationella koalitionspartnernas åtagande att fortsätta att bekämpa Isil/Daish.

34. Euronest anser att det är av yttersta vikt för stabiliteten i hela Mellanöstern att man återupptar fredsprocessen när det gäller konflikten mellan Israel och Palestina och kommer fram till en varaktig och omfattande lösning som respekterar internationell rätt och grundar sig på tvåstatsprincipen.

Ökat säkerhets- och försvarssamarbete

35. Euronest konstaterar att de externa och interna hoten mot säkerheten har blivit mer beroende av varandra och komplexa, och därmed svårare att förutsäga. Euronest pekar i synnerhet på hybridhoten, där såväl militära som icke-militära medel används och som sträcker sig från underrättelseverksamhet, politisk underminering och desinformation till it-attacker och ekonomiska påtryckningar.

36. Euronest uppmanar EU och de östeuropeiska partnerländerna att begrunda nya hot mot ländernas säkerhet och vidta nya gemensamma åtgärder för att avvärja och bemöta dessa hot, bland annat genom att stärka sitt samarbete och utbyta relevant information. Euronest stöder det ökade samarbetet mellan EU och dess partnerländer i säkerhets- och försvarsfrågor, i synnerhet inom ramen för det östliga partnerskapets panel för samarbete på detta område. Euronest uppmanar EU att stärka säkerhets- och konfliktkänslighetsinslaget i den europeiska grannskapspolitiken och det östliga partnerskapet genom att lägga mer fokus och resurser på en reform av säkerhetssektorn, terrorismbekämpning, samarbete i frågor som rör den gemensamma säkerhets- och utrikespolitiken samt organiserad brottslighet och gränsförvaltning. Euronest betonar det stora behovet av rättsligt samarbete och polissamarbete, exempelvis genom Europol och Eurojust.

37. Euronest välkomnar den nya inriktningen på den reviderade europeiska grannskapspolitiken och även EU:s avsikt att öka samarbetet med partnerländerna när det gäller konfliktförebyggande, bekämpande av terrorism, radikalisering och organiserad brottslighet samt gränsförvaltning och en reform av säkerhetssektorn. Euronest anser att ett sådant samarbete måste vara omfattande för att man ska kunna ta tag i gemensamma säkerhetshot och skynda på utformningen av gemensamma insatser för att främja hållbar konfliktlösning, bland annat genom ökat deltagande i GSFP-uppdrag och GSFP-utbildningsinsatser samt genom åtgärder för icke-spridning av massförstörelsevapen och bekämpande av olaglig handel med handeldvapen och lätta vapen.

38. Euronest anser i synnerhet att det krävs ett närmare samarbete för att öka kunskapen om EU:s syn på en reform av säkerhetssektorn i partnerländerna. Euronest uppmanar EU och dess medlemsstater att stödja partnerländerna ytterligare i att genomföra reformer, skapa goda statliga institutioner och tillämpa god praxis för att ta itu med säkerhetsfrågor, såsom krishantering och underrättelseverksamhet. Euronest understryker behovet av en tillbörlig parlamentarisk tillsyn av statliga organ som ansvarar för säkerhets- och underrättelseverksamheten.

39. Euronest pekar på behovet av att stärka EU:s och partnerländernas resiliens, som är förmågan att stå emot och anpassa sig till inre och yttre påfrestningar och chocker, exempelvis hybridhot. Euronest betonar att det är viktigt att man tar itu med de bakomliggande orsakerna till kriserna, stärker de statliga institutionerna, främjar rättsstatsprincipen och ett oberoende rättsväsende och vidtar effektiva åtgärder för att bekämpa korruption. Euronest uppmanar EU att hjälpa partnerländerna att genomföra reformer av den civila säkerhetssektorn eftersom sådana reformer är viktiga för att samhällena ska kunna motstå plötsliga chocker av olika slag.

40. Euronest rekommenderar partnerländerna att stärka sitt samarbete med EU på säkerhets- och försvarsområdet och att försöka få till stånd en gemensam hållning med EU när det gäller utarbetandet av militära strategier. Euronest välkomnar Georgiens, Moldaviens och Ukrainas deltagande i EU-ledda krishanteringsinsatser och poängterar att detta kommer att öka den militära samverkan mellan EU och dess partner på lång sikt. Euronest föreslår att Georgien och Moldavien överväger att delta i EU-stridsgruppernas verksamhet. Euronest rekommenderar EU att delta mer aktivt i processen för en fredlig lösning av konflikter på de östeuropeiska partnerländernas territorier.

41. Euronest betonar behovet av bibehållen stabilitet i Moldavien i samband med den politiska kris som landet genomgår, även när det gäller den pågående konflikten i Transnistrien, som man måste ta itu med genom inkluderande och öppna förhandlingar.

42. Euronest anser att man snabbt behöver ta itu med de så kallade frusna konflikterna i det europeiska grannskapet (Transnistrien, Abchazien och Sydossetien samt Nagorno-Karabach) för att åstadkomma stabilitet i regionen. Euronest menar att samarbetet mellan de östeuropeiska partnerländerna bör fördjupas för att skapa en solid grund för regional integration.

Fortsatta åtaganden för nedrustning och begränsning av riskerna för vapenspridning och vapenhandel

43. Euronest uppmanar EU, dess medlemsstater och partnerländerna att fortsätta att arbeta aktivt för multilaterala nedrustningsavtals universalitet. Euronest uppmanar EU och dess medlemsstater att bättre utnyttja möjligheterna att främja och stödja gemensamma nedrustningsinsatser som involverar partnerländerna.

44. Euronest efterlyser större fokus på vapenkontroll inom säkerhetspolitiken och på bekämpning av olaglig vapenhandel. I detta sammanhang välkomnar Euronest FN:s vapenhandelsfördrag, som trädde i kraft i december 2014 och som syftar till att öka ansvarstagandet och öppenheten inom vapenhandeln. Euronest uppmanar de östeuropeiska partnerländerna att ansluta sig till EU:s gemensamma ståndpunkt om vapenexport.

45. Euronest stöder samarbetet mellan EU och partnerländerna för att begränsa riskerna för massförstörelsevapen och för spridning och smuggling av komponenter för massförstörelsevapen och kemiska, biologiska, radiologiska och nukleära vapen (CBRN). Euronest efterlyser en vidareutveckling av kompetensen och projektstödet inom EU:s CBRN-kompetenscentrum för sydöstra Europa/södra Kaukasien/Moldavien/Ukraina.

46. Euronest vädjar till EU att betrakta Rysslands intensiva militarisering av det olagligt ockuperade Krim, inklusive utplaceringen av kärnvapen, som ett allvarligt hot mot säkerheten i EU och i Svartahavs- och Medelhavsområdet. Euronest uppmanar Ryssland att respektera Ukrainas kärnvapenfria status inom landets internationellt erkända gränser.

Kampen mot terrorism, organiserad brottslighet och it-brottslighet

47. Euronest betonar vikten av multilateralt och mellanstatligt samarbete på global och regional nivå för att möta de utmaningar som terrorism, organiserad brottslighet och it-brottslighet utgör, i enlighet med kommissionens meddelande av den 28 april 2015 om den europeiska säkerhetsagendan. Euronest uppmanar därför EU-medlemsstaterna och partnerländerna att stärka samarbetet mellan sina nationella brottsbekämpande organ i kampen mot terrorism och internationell och gränsöverskridande brottslighet, såsom människohandel – i synnerhet handeln med kvinnor och barn, droger, vapen och kulturföremål – samt ekonomisk brottslighet och it-brottslighet. Euronest uppmuntrar partnerländerna att återuppliva sitt samarbete sinsemellan på dessa områden i regionalt format.

48. Euronest uppmanar EU, dess medlemsstater och partnerländerna att samordna sin politik för att bekämpa terrorism på hemmaplan och utomlands. I synnerhet rekommenderar Euronest att de tar itu med de underliggande orsakerna till inhemsk terrorism (såsom politisk och religiös extremism), stoppar rekryteringen till terroristorganisationer och eliminerar incitamenten för terroristattacker. Euronest pekar på behovet av att EU:s utrikes- och utvecklingspolitik utnyttjas fullt ut för att bekämpa fattigdom, diskriminering, marginalisering och korruption, främja god förvaltning och förebygga och lösa konflikter – eftersom sådana åtgärder krävs för att hålla utsatta grupper i samhället borta från extremistisk propaganda.

49. Euronest pekar på den utbredda organiserade brottsligheten och korruptionen i regionen och på behovet av att man tar itu med denna brottslighet och korruption för att undvika dess eventuella negativa följder för den regionala integrationen samt för att höja förtroendet för de demokratiska institutionerna.

50. Euronest uppmanar EU-medlemsstaterna och kommissionen att stärka samarbetet med, och mellan, internetföretag och plattformar för sociala nätverk för att begränsa tillgången till terroristmaterial på nätet och avlägsna terroristpropaganda, samtidigt som respekten för de grundläggande rättigheterna garanteras, särskilt rätten till datasekretess och uppgiftsskydd.

51. Euronest uppdrar åt sina medordförande att översända denna resolution till Europaparlamentets talman, rådet, kommissionen, vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, kommissionsledamoten med ansvar för den europeiska grannskapspolitiken och utvidgningsförhandlingarna samt till Europeiska utrikestjänsten och regeringarna och parlamenten i EU:s medlemsstater och de östeuropeiska partnerländerna.